

نگاهی به کتاب «آن بیست‌وسه نفر» نوشته **احمد یوسف‌زاده روزهای تلخ غربت و باتوم**

منصور علمبرادی

خاطرات خودنوشت احمد یوسف‌زاده یکی از بهترین آثاری است که در زمینه خاطره‌نویسی جنگ و دوران اسارت نوشته شده است.
راوی نوجوانی مدرسه‌ای است که به یک‌باره درس و مشق را رها می‌کند و عازم جبهه‌های جنگ می‌شود و در سال ۱۳۶۱ در عملیات بیت‌المقدس پس از نبردی طاق‌فرا به اسارت می‌رود. «آن بیست‌وسه نفر» روایت داستانی جذابی است از سال‌های اسارت مولف در اردوگاه‌ها و زندان‌های عراق.
راوی حین توصیف وضعیت و موقعیت‌های اسارت، نقبی به دوران پیش از جنگ و زندگی شادمانه‌اش در روستای محل سکونتش می‌زند که به باورنگارنده این تقابل تمهیدی هوشمندانه برای فهم خواننده از موقعیت‌های دشوار و طاق‌فترسای دوران اسارت در تقابل با دوران سراسر نشاط و شادمانی زندگی در روستا است.
از این منظر که نوجوانی در روستایی سرسبز با نيزراه و باغ‌های انبوه و زندگی سراسر هیجان و شادی و بازی‌های نوجوانانه با دوستان هم‌سن و سالش، در شرایطی قرار می‌گیرد که باید سخت‌ترین شکنجه‌ها و مرارت‌ها را تحمل کند. این حوزه‌های مختلف روایی در تقابلی که ایجاد می‌کند خواننده را به فهم موقعیت‌های دوگانه و به‌خصوص سختی‌های دوران اسارت رهنمون می‌کند.
صداحسین، دیکتاتور عراق، که درصدا استفاده تبلیغاتی از گروه نوجوان بیست‌وسه نفر است، می‌خواهد از طریق کشوری واسطه آنها را به ایران بفرستد. گروه بیست‌وسه نفر، وقتی متوجه نیت مظاهرانه صدام می‌شوند در اقدامی دسته‌جمعی و هماهنگ دست به اعتصاب غذا می‌زنند و در کشمکش که بین طرفین در می‌گیرد، در نهایت پیروزی از آن گروه بیست‌وسه نفر است؛ بیست‌وسه نفر شاهد دیدار یکی از تاریخی‌ترین دیکتاتورهای زمانه است. صدام‌حسین.

از طرفی نبرد به شیوه‌ای دیگر و در جبهه‌ای دیگر در اسارت شکل می‌گیرد. این گروه نوجوان با وجود شرایط سخت در خاک عراق، در نبردی متفاوت و با اعتصاب غذایی چند روزه و نژال‌های خشن عراقی را در اردوگاه صدام حسین شکست می‌دهند. کتاب در چهار فصل بهار، تابستان، پاییز و زمستان تنظیم شده که با نامه‌ای به صدام حسین و بخش عکس‌ها و مستندات پایان می‌یابد.

صداقت در گفتار و پرهیز از شعارزدگی به‌شدت همدلی خواننده را برمی‌انگیزد و باعث می‌شود خواننده کاملاً با متن اعتماد کند.
راوی کمتر سختی در مورد خود به زبان می‌آورد و به مشاهده‌اش از وضعیت اسرا و پایداری آنها بسنده می‌کند.
مهم‌ترین موضوعی را که خواننده در کتاب با آن مواجه می‌شود روایت مولف از رویدادهای این یک سال و اتفاقاتی است که برای هم‌بنداش می‌افتد و تا جایی که مجبور نشود از خودش حرف نزند و شعار ندهد.
همه‌جا امر باعث می‌شود ما از ته دل به روایت راوی اعتماد کنیم. مثلاً در مواقع خطر ما با وجوه کاملاً انسانی از راوی مواجه می‌شویم که به‌شدت از قهرمان‌بازی‌های تصنعی و شعارزدگی پرهیز می‌شود.

زبان روایت شیرین، ساده و خلاقانه است. فصل‌های کتاب نیز هنرمندانه تنظیم شده‌اند و مولف می‌داند که روایتش را از کجا آغاز و به کجا ختم کند، بدون اینکه خواننده دچار کسالت و تکرار شود. چیزی که در کتاب از چشم راوی پنهان نمی‌ماند، آوردن موقعیت‌های انسانی و عاطفی حتی در برخورد با نگیهانان اردوگاه‌ها در مقام دشمنانی غاصب و ستمگر است. توصیف‌ها رنگ و فضا‌سازی‌های خلاقانه، توجه به جزئیات، ساختن موقعیت‌ها و وضعیت‌ها، تعلیق، گاه کتاب «آن بیست‌وسه نفر» را از مرز خاطرات خودنوشت فراتر می‌برد و به نخستین و ساخت رمان نزدیک می‌کند. اعتبار دیگر کتاب آن بیست‌وسه نفر، به غیر از ثبت تاریخ شفاهی جنگ و آوردن مستندات از تاریخ اسارت، به‌خاطر ذکر روایت دیدار این گروه نوجوان با صدام است. یکی از جذاب‌ترین فصل‌های کتاب روایت مولف از این دیدار و گزارش‌ی از مشاهده‌اش در کاخ الزوراء و نحوه برخورد صدام با تک‌تک اسرا و توصیف مکان و ارائه دقیق جزئیات این رویداد تاریخی است.

«آن بیست‌وسه نفر» ماجرای مرد شدن زودهنگام گروهی از نوجوانان ایرانی در جبهه و اسارت است. نوجوانان کم‌سنی و سالی که ناگهان از رویاهای خوش دوران نوجوانی وارد حیطه مردشدن می‌شوند و دست به‌عملایی قهرمانانه می‌زنند که انتظاری از آنها به‌خاطر سن و سال کم‌شان نمی‌رود. مقاومت و رفتار مردانه آنها که دلیل اصلی اش جنگ و دفاع است از آنها قهرمانانی پخته می‌سازد که با رویاهای نوجوانی‌شان روایت‌ها فاصله دارد. بیست‌وسه نفر نشان‌دهنده این بزرگسالی زودهنگام و اعمال قهرمانی نوجوانانی است که برخلاف بسیاری از ارتش‌ها، گروه‌های نظامی و شبه‌نظامی هیچ‌کدام از آنها را به زور و با وعده و وعید به جبهه نبرده‌اند، بلکه خودشان برای دفاع عزم جزم کرده‌اند و متمحل سخت‌ترین مرارت‌ها و نگر با شده‌اند.

یاد

بیرق مرشد ترابی زمین نمی‌ماند

حسین جمالی

با آمدن یکم مهرماه و با گشایش فصل عاشقی رنگ‌ها آفتدر روح افزا می‌شوند تا از خاطره‌ها پاک کنند، گرمای جانسوز تموز را، برگ‌های پاییزی رنگین کمان دل‌های تنگ می‌شود و آنها که به دور از دلبر و صاحب‌دل خویش نفس می‌کشند، درازور مردی خسته‌است، گرچه از دنیای جسم‌پرکنید و خلأ نفس گرمش را با تمام نقل‌هایی که شیوایی راوی بود بر ما به میراث بخشید. مرشد ولی‌الله ترابی بنیان‌مکتب نقلی تهران را استوار ساخت تا با صدای او خیل جماعت به سمت مجالس ارشاد، جوانمردی و انسانیت روگردان شوند، به سمت چیزی که این روزها دیگر ارزش نیست بازگردند تا آواز و آهنگ پهلوانی و اساطیر ایران گوش هر ایرانی را بنوازد. و حرکات مناسیحش نمایی از افسانه‌ها و قهرمانان اسطوره‌ها را در آذهان به‌وجود آورد. آری فراموشی در قاموس مردمانی که تو را نمی‌بینند، چراکه که عمری با فرهنگ ایران عیین و پایه‌ی پیش آمدنی تا معرفت و مرام مهر در این عرصه بی‌مرامی، امیدواری و عشق‌ورزی را زنده نگاه داری، دریغ که بعضی با من و تو ایران و فرهنگ دشمنند، تنها به نجات خودشان می‌اندیشند. حال آنکه عمری را بسپری کردی و بی‌ی حضور تو، در عصایت زمین نخواهد ماند، چراکه فرزندان ایران دوست تو دو زانوی شاگردیت نستسته‌اند و بیرق هنرت را که همانا وجود نامیرای توست دم به دم به اهتزاز در می‌آوری، چراکه هنر برتر از گوهر آمد پدید.

فرهنگستان

پنجشنبه ۳ مهر ۱۳۹۳ شماره ۱۴۸۴

گفت‌وگو با احمد یوسف‌زاده نویسنده خاطره‌نوشت «آن بیست‌وسه نفر»

اغراق سم مهلک ادبیات پایداری

حسن محمودی

پس از فتح خرمشهر رسانه‌های عربی مانور زیادی روی این موضوع دادند که ایرانی‌ها بچه‌ها را از مدرسه‌ها به اجبار روانه جنگ می‌کنند. این مانور رسانه‌ای همراه بود با بخش فیلم و عکس از ۲۳ اسیر ایرانی که

برخی شان کمتر از ۱۶ سال سن داشتند. از آن ۲۳ نفر، عکسی در کاخ صدام حسین به همراه دختر کوچکش منتشر شد. عکس دیگری هم با تیتر «بعضی‌ها شان بچه‌اند، در روزنامه‌های عربی به چاپ رسید. آنها قصد داشتند با جدا کردن سربازان جوان تر و انجام تبلیغات رسانه‌ای روی آنها انتقام آزادی خرمشهر را بگیرند. ترتیب ملاقاتی را برای ۲۳ نوجوان اسیر با صدام حسین فراهم آوردند تا دیکتاتور عراق به آنها وعده‌های مختلف بدهد. بچه‌های کم‌سن و سال دست صدام حسین را خواندند و توطئه مانور رسانه‌ای عراقی‌ها را با تصمیم‌شان خنثی کردند. آنها حاضر به آزادی نشدند و این تصمیم باعث شد تا سال‌ها در اسارت باقی‌مانند. احمد یوسف‌زاده نوجوان آن روزها، خاطرات خود و ۲۲ نفر دیگر را با قلمی تاثیرگذار نگاشته‌است. «آن بیست‌وسه نفر» را دفتر ادبیات و هنر مقاومت انتشارات سوره مهر منتشر کرده‌است. «آن بیست‌وسه نفر» یکی از شاخص‌ترین و تاثیرگذارترین کتاب‌های منتشر شده‌از خاطرات اسارت است.

الحمدلله دست کم حافظه درازمدتم خیلی خوب است. من وقتی از اسارت هشت ساله برگشتم از روی صدا هم می‌توانستم زبان و مردان روستایمان را شناسایی کنم.

■ کسان دیگری که شما خاطرات‌شان را مکتوب کردید، بعد از انتشار کتاب چطور اکنش نشان دادند؟

خوشبختانه قهرمانان کتاب من به جز شهید سیدعباس سعادت بقیه در قید حیات هستند و بارها از من به‌خاطر ثبت حماسه‌های که به حماسه بیست‌وسه نفر معروف شده، تشکر کرده‌اند.

■ کتاب شما متعلق به ادبیات اردوگاهی است. در کشورهای دیگر جهان که تجربه جنگ را پشت سر گذاشته‌اند، در این حوزه آثار دیگری را خلق کرده‌اند. از آنجا که شما اهل مطالعه و نوشتن هستید، آیا باین نوع ادبیات دمخور هستید؟

نخستین کتابی که در این حوزه خواندم، خاطرات «خانه اموات» داستایوفسکی بود. شیوه روایت او از زندان‌های سبیری یک جور سمرسوق برای من بود. جنگ و صلح» تولستوی خاطرات ویکتور فرانکل در زندان نازی‌ها که در کتاب معروف او «انسان در جست‌وجوی معنا» آمده، برام جذاب و موثر بوده و حس است.

■ کای بوده که با خواندن آن خواننده‌ها را به ادبیات دفاع ما و ادبیات اسارت آن می‌شود باشاگردانوارا ماندگاری خلق کرد؟

جنگ ما پر است از صحنه‌های ناب و به‌شدت کمیاب. صحنه‌هایی که در ادبیات مقاومت کشورهای دیگر کمتر دیده می‌شود. یک جنگ مسیحی که نماینده سرخ بود و گاهی برای دیدار با اسرا به اردوگاه‌ها می‌آمد، یک روز گمت در دنیا اسرای زیادی هستند، ولی من فقط به اردوگاه اسرای ایرانی رفت و آمد می‌کنم، چون انسان‌های نجیب و بی‌آزاری

ویگومور تنسن در جمع منفورهای تارانتینو

قبل از جنگ‌های داخلی آمریکا در اواخر قرن نوزدهم است که در برف و کولاک گرفتاری می‌شوند. تاکنون خبرهایی از حضور همکاران تارانتینو در فیلم‌های قبلی، از جمله کرت راسل بازیگر «مرگ‌ناپذیر» تارانتینو و ساموئل ال .جکسن «داستان عامه‌پسند»، «جانگو زنجیر گسیخته» در این پروژه منتشر شده و همچنین از حضور احتمالی جنینر لارنس سخن به میان آمده‌است.فیلمنامه قبلی «هشت‌منفور» تارانتینو در زمستان گذشته لورفت و در سایت‌های اینترنتی منتشر شد که این‌مساله خشم‌سازنده «سگدانی» و «داستان عامه‌پسند» را درآنجیخت و حتی او را ساختن فیلم تازه‌اش منصرف کرد.

فیلمساز ۵۱ساله در ماه خرداد اعلام کرد که از تصمیم قبلی خود کوتاه آمده‌است و قصد دارد «هشت‌منفور» را با فیلمنامه تازه‌ای بسازد. ویگو مورتنسن جمعاً آینده‌در فیلم «دوچهره‌نویس» اولین فیلم بلند حسین امینی فیلمنامه‌نویس و کارگردان اسارت (در) وایومینگ آمریکا فیلمبرداری شود، درباره گروهی از جایزه‌گیرهای

نمایش

گروه ادب و هنر: سرانجام سریال دفاع مقدسی «دولت مخفی» به تهیه‌کنندگی حمید آخوندی و علیرضا جلالی از شنبه پنج‌مهرماه هر شب ساعت ۲۱:۳۰ دقیقه روی آنتن شبکه دو می‌رود. شنیده می‌شود «دولت مخفی» ۲۸ قسمت ۴۵ دقیقه‌ای یکی از شاخص‌ترین آثار دفاع مقدسی ساخته‌شده در تلویزیون ایران است. رحمان سیفی آزاد واریوش ربیعی فیلمنامه «دولت مخفی» را نوشته‌اند.

پژمان بازغی و لاله اسکندری در «دولت مخفی»

بنابر گفته مسعود صباح، مدیر گروه مجموعه‌های تلویزیونی شبکه دو «دولت مخفی» یک ملودرام جذاب اجتماعی-خانوادگی است که زندگی اسراه در اردوگاه‌ها و چشم‌انتظاری خانواده‌هایشان را به صورت موازی به‌نمایش درمی‌آورد. سریال «دولت مخفی» در سه فصل، سال‌های دفاع مقدس و مقاومت اسرا را در اردوگاه‌های رژیم بعث به نمایش می‌کشد.فصل اول و دوم این سریال را حسن برزیده

ادب و هنر

■ بهزاد عشقی، نویسنده و منتقد سینما، پس از سال‌ها دوری از تئاتر، با کارگردانی نمایش «امشب و هر شب شام با جلال» که خود متن آن را نوشته است، دوباره به صحنه باز می‌گردد. در این

نمایش تعدادی از بازیگران سابقه‌تاتر گلبن، مهدی مددکار، نسرن بیابانی، نرجس خاتون بدرطالعی، در کنار دو چهره جوان و جدید، نیما پورعباسی و سجاد حامنی ایفای نقش می‌کنند. جلال رنجبر، تهیه‌کنندگی این نمایش را برعهده دارد و آرمان حاجتی به‌عنوان مدیر تولید و دستیار کارگردان با گروه همکاری می‌کند. امشب و هر شب…

داستان تقابل هابیل و قابیل است که به زمان معاصر منتقل شده‌است و استمرار تاریخی این تقابل را باز می‌گوید. این نمایش ابتدا در سالن محراب تهران و سپس در تعدادی از شهرهای بزرگ ایران و سرانجام در رشت و شهرهای گلان روی صحنه می‌رود.

■ بعد از اینکه قسمت اول «پایتخت ۳» در نوروز ۹۳ از شبکه یک به پایان رسید، خیلی‌ها کنجکاو

بودند تا از همان وقت بدانند آیا سریال نوروزی ۹۴ شبکه یک، پایتخت ۴ خواهد بود؟ پاسخ‌های سیروس مقدم کارگردان پایتخت و مدیران شبکه یک این پرسش متفاوت و متناقض بود تا اینکه سیروس مقدم اعلام کرد ساخت پایتخت ۴ فعلاً منتفی است. مهدی فرجی مدیر شبکه یک نیز اخیراً گفته است که پایتخت ۴ برای سال‌های آینده ساخته خواهد شد و به نوروز ۹۴ نمی‌رسد. حالاً تهیه‌کننده سریال‌های اخیر سیروس مقدم اعلام کرده است محسن تنابنده در حال نگارش فیلمنامه «علی‌البدل» سریال نوروزی شبکه یک است. الهام غفوری تنها به این نکته بسنده کرده که این مجموعه طرز هنرهای بود و نامش هم موقت است. تهیه‌کننده سریال پلیسی «میکائیل» درباره این کار در دست تولید سیروس مقدم از قطعی شدن وجود کاتب دیرباز و بهنوش طباطبایی در آن خبر داده بود.

■ فیلمی محصول سال ۱۹۱۳ که تاکنون قدیمی‌ترین فیلم کشف‌شده با بازی یک سیاپووست است، در موزه هنرهای مدرن نیویورک به روی پرده می‌رود. در این فیلم «برت ویلیام» ایفای نقش می‌کند که در اولین نمایش تئاتر برداوی با یک بازیگر سیاپووست در سال ۱۹۰۳ نیز حضور داشته است. هیچ فیلمنامه‌ای از این فیلم صامت وجود ندارد. در آرشینو موزه هنرهای مدرن آمریکا از میان ۹۰۰ فیلم دیگر پیدا شد در دست نیست، اما متخصصان معتقدند این فیلم یک کمدی با عناصر رمانس است که به شخصیت ویلیامز، عضو یک باشگاه اجتماعی متعلق به سیاه‌پوستان می‌پردازد. اگرچه بازیگران سیاپووست از سال ۱۹۰۹ به سینمای آمریکا راه یافتند، اما هیچ صحنه‌ای از نقش آفرینی آنها موجود نیست و براساس مطالعه جدیدی که توسط کتابخانه کنگره آمریکا انجام گرفته، از میان ۱۱ هزار فیلمی که بین سال‌های ۱۹۱۲ تا ۱۹۳۰ ساخته شدند تنها ۱۴ درصد در فرمت اصلی‌شان موجودند.

■ رمان تامیاسی از زوزه سارا ماگو چهار سال پس از مرگ این نویسنده برنده نوبل ادبیات منتشر شد. «تبر، تهنه‌ها، اسلحه، قنفذ» آخرین اثر زوزه سارا ماگو نویسنده پرتغالی رمان معروف «کوری» است که روانه بازار کتاب شد. این رمان درباره مردی است که دیگر دوست ندارد در کارخانه اسلحه‌سازی کار کند. این نویسنده برنده نوبل تنها ۳۰ صفحه از این رمان را به نگارش درآورد و اکنون نویسندگانی چون «روبرتو سائوئو»، «لارا رستویو»، «گونزالو تاوراس» و «هنینگ مانکل» ادامه آن را نوشته و به چاپ رسانده‌اند. نویسندگان یادشده بر پایه شخصیت‌ها، پی‌رنگ، تاریخچه و عقاید سارا ماگو این کتاب را تکمیل کرده‌اند.

■ فیلم‌های «خانه مادری ام مرداب» مهرداد اسکویی، «ادیره» محمد شیروانی، «ویگانه و بومی» علی محمد قاسمی، «دو خواهر» بیژن میرباقری، «سینما سگ» شاهد احمدلو و «از طرف آنها» سعید روستایی که تهیه و تولید این آثار از انجمن سینمای جوان برعهده داشته است، در گروه سینمایی هنر و تجربه در فصل پاییز آکران می‌شوند.

ادب و هنر

■ بهزاد عشقی، نویسنده و منتقد سینما، پس از سال‌ها دوری از تئاتر، با کارگردانی نمایش «امشب و هر شب شام با جلال» که خود متن آن را نوشته است، دوباره به صحنه باز می‌گردد. در این

نمایش تعدادی از بازیگران سابقه‌تاتر گلبن، مهدی مددکار، نسرن بیابانی، نرجس خاتون بدرطالعی، در کنار دو چهره جوان و جدید، نیما پورعباسی و سجاد حامنی ایفای نقش می‌کنند. جلال رنجبر، تهیه‌کنندگی این نمایش را برعهده دارد و آرمان حاجتی به‌عنوان مدیر تولید و دستیار کارگردان با گروه همکاری می‌کند. امشب و هر شب…

داستان تقابل هابیل و قابیل است که به زمان معاصر منتقل شده‌است و استمرار تاریخی این تقابل را باز می‌گوید. این نمایش ابتدا در سالن محراب تهران و سپس در تعدادی از شهرهای بزرگ ایران و سرانجام در رشت و شهرهای گلان روی صحنه می‌رود.

■ بعد از اینکه قسمت اول «پایتخت ۳» در نوروز ۹۳ از شبکه یک به پایان رسید، خیلی‌ها کنجکاو

بودند تا از همان وقت بدانند آیا سریال نوروزی ۹۴ شبکه یک، پایتخت ۴ خواهد بود؟ پاسخ‌های سیروس مقدم کارگردان پایتخت و مدیران شبکه یک این پرسش متفاوت و متناقض بود تا اینکه سیروس مقدم اعلام کرد ساخت پایتخت ۴ فعلاً منتفی است. مهدی فرجی مدیر شبکه یک نیز اخیراً گفته است که پایتخت ۴ برای سال‌های آینده ساخته خواهد شد و به نوروز ۹۴ نمی‌رسد. حالاً تهیه‌کننده سریال‌های اخیر سیروس مقدم اعلام کرده است محسن تنابنده در حال نگارش فیلمنامه «علی‌البدل» سریال نوروزی شبکه یک است. الهام غفوری تنها به این نکته بسنده کرده که این مجموعه طرز هنرهای بود و نامش هم موقت است. تهیه‌کننده سریال پلیسی «میکائیل» درباره این کار در دست تولید سیروس مقدم از قطعی شدن وجود کاتب دیرباز و بهنوش طباطبایی در آن خبر داده بود.

■ فیلمی محصول سال ۱۹۱۳ که تاکنون قدیمی‌ترین فیلم کشف‌شده با بازی یک سیاپووست است، در موزه هنرهای مدرن نیویورک به روی پرده می‌رود. در این فیلم «برت ویلیام» ایفای نقش می‌کند که در اولین نمایش تئاتر برداوی با یک بازیگر سیاپووست در سال ۱۹۰۳ نیز حضور داشته است. هیچ فیلمنامه‌ای از این فیلم صامت وجود ندارد. در آرشینو موزه هنرهای مدرن آمریکا از میان ۹۰۰ فیلم دیگر پیدا شد در دست نیست، اما متخصصان معتقدند این فیلم یک کمدی با عناصر رمانس است که به شخصیت ویلیامز، عضو یک باشگاه اجتماعی متعلق به سیاه‌پوستان می‌پردازد. اگرچه بازیگران سیاپووست از سال ۱۹۰۹ به سینمای آمریکا راه یافتند، اما هیچ صحنه‌ای از نقش آفرینی آنها موجود نیست و براساس مطالعه جدیدی که توسط کتابخانه کنگره آمریکا انجام گرفته، از میان ۱۱ هزار فیلمی که بین سال‌های ۱۹۱۲ تا ۱۹۳۰ ساخته شدند تنها ۱۴ درصد در فرمت اصلی‌شان موجودند.

■ رمان تامیاسی از زوزه سارا ماگو چهار سال پس از مرگ این نویسنده برنده نوبل ادبیات منتشر شد. «تبر، تهنه‌ها، اسلحه، قنفذ» آخرین اثر زوزه سارا ماگو نویسنده پرتغالی رمان معروف «کوری» است که روانه بازار کتاب شد. این رمان درباره مردی است که دیگر دوست ندارد در کارخانه اسلحه‌سازی کار کند. این نویسنده برنده نوبل تنها ۳۰ صفحه از این رمان را به نگارش درآورد و اکنون نویسندگانی چون «روبرتو سائوئو»، «لارا رستویو»، «گونزالو تاوراس» و «هنینگ مانکل» ادامه آن را نوشته و به چاپ رسانده‌اند. نویسندگان یادشده بر پایه شخصیت‌ها، پی‌رنگ، تاریخچه و عقاید سارا ماگو این کتاب را تکمیل کرده‌اند.

■ فیلم‌های «خانه مادری ام مرداب» مهرداد اسکویی، «ادیره» محمد شیروانی، «ویگانه و بومی» علی محمد قاسمی، «دو خواهر» بیژن میرباقری، «سینما سگ» شاهد احمدلو و «از طرف آنها» سعید روستایی که تهیه و تولید این آثار از انجمن سینمای جوان برعهده داشته است، در گروه سینمایی هنر و تجربه در فصل پاییز آکران می‌شوند.

مهناز افشار دوباره در مقابل محمدرضا گلزار

گروه ادب و هنر: مهناز افشار که در نمایش «دوره‌ی زتن» شکسپیر» یکبار دیگر بازی بر صحنه تئاتر را تجربه کرد، این روزها قرار است جلوی دوربین بیژن بیرنگ برود در مقابل محمدرضا گلزار بازی کند. بازیگرانی که هر دو در فیلم سینمایی «آتش بس ۱» بازی می‌کردند یکی از عوامل فروش این پروژه بودند و «آتش بس ۲» که این روزها بر پرده سینماها ظاهر شده بدون حضور مهناز افشار شکل گرفته است. «عشق تعطیل نیست» سریال جدید بیژن بیرنگ است که از ۱۵ «مهرماه جلوی دوربین می‌رود. این سریال از شبکه‌نمایش خانگی پخش می‌شود و مضمونی اجتماعی با مایه‌های کمدی دارد. تاکنون حضور مهناز افشار و محمدرضا گلزار در سریال «عشق تعطیل نیست» قطعی شده است و این دو نفر بازیگران اصلی قصه محسوب می‌شوند. به آن‌ها تعداد زیادی از بازیگران و چهره‌های شناخته شده دیگر حضور دارند. مهناز افشار، محمدرضا گلزار، مهرانه مهین ترابی، علیرضا خصمه،م‌انده طهماسبی و بهنوش بختیاری در این فیلم به ایفای نقش می‌پردازند. روح‌الله حجازی

کارگردانی کرده‌است و کارگردانی بخش سوم «دولت مخفی» که به اردوگاه اسراه مربوط می‌شود، برعهده راماقویدل بوده‌است. پژمان بازیگی، لاله اسکندری، سام درخشانی، علی اوسینود، سعید داخ، مهدی صباپی، مهتاج زجومی، امیر آشتانی، مریم‌پورانی، کاوه‌دخشناس، هادی خورشیدی، مریم سلطانی، کریم خودسیانی، محمدرضا رهبری، ابراهیم برزیده، مجید عبدالعظیمی،